

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/77/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721010132
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3721010132.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 8.novembra 2021 prejednal odvolania prokurátorky Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici a obžalovaného

V. I.,

nar. XX.XX.XXXX v P., M., V. a B., trvale bytom P., P., M., V. a B., t. č. ÚVV a ÚVTOS Žilina,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/36/2021 zo dňa 24.augusta 2021 a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolania obžalovaného a prokurátorky zamietajú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/36/2021 zo dňa 24.augusta 2021 bol obžalovaný V. I. uznaný za vinného v bode 1. zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 2. zo zločinu znásillnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1.dňa 29.6.2020 medzi 12.40 H až 12.45 h z presne nezisteného miesta v Pov. V. išiel za maloletou N. G., nar. X.X.XXXX, ktorá po tom ako si ho všimla na schodoch vedúcich smerom k bytovému domu č. XXX nachádzajúceho sa na ulici U. v P. V., sa snažila pred ním uniknúť do vchodu č. XXX predmetného bytového domu, do bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 3. poschodí, následne za ňou cez neuzamknuté vchodové dvere vošiel do tohto vchodu, išiel za ňou po schodoch, kde ju tesne pred 3. poschodím dostihol, so slovom „hej“ ju chytil za pravé rameno, otočil k sebe a ťahal ju za pravú ruku dole po schodoch, čomu sa maloletá N. G. bránila tak, že sa držala zábradlia schodiska a snažila sa pomocou neho pritiahnuť naspäť, počas čoho jej povedal: " Pod! a taktiež jej hovoril aby sa nebránila s tým, že jej priložil svoje pery na predlaktie jej pravej ruky, po čom sa jej podarilo pravú ruku, za ktorú ju v tom čase stále držal, vyšmyknúť a ušla kúsok hore schodmi, kde ju opäť dobehol, chytil ju za zadok, nohy a boky, vyzliekol jej do polovice stehien sukňu a rukou ju ohmatával z vonkajšej strany nohavičiek po pohlavnom orgáne a snažil sa jej rukou dostať do nohavičiek, čo sa mu nepodarilo, pretože maloletá sa vytrhla z jeho držania a dobehla až ku dverám bytu č. XX, kde zazvonila na bytový zvonček, po čom z miesta činu ušiel,

2.dňa 08. 09. 2020 približne od 13.30 h z presne nezisteného miesta v Pov. Bystrici išiel za maloletou N. Š., nar. XX.XX.XXXX, po ulici X., následne cez podchod smerom do centra mesta, okolo reštaurácie Námorník, kúpaliska, pizzerie Mama's a pohostinstva VABIC a okolo 14.00 h za ňou cez otvorené vchodové dvere vošiel do vchodu bytového domu nachádzajúceho sa na adrese Y. XXX/X, P. V., po

schodoch za ňou vyšiel na 1. poschodie až k dverám bytu, kde maloletá býva, prehovoril na ňu cudzou rečou, ktorej nerozumela a keď sa k nej priblížil, odstrkovala ho a snažila sa ujsť preč dole schodmi, kedy ju chytil za ramená a hodil na schody, následkom čoho spadla na zadok, prišiel ku nej, držal ju rukami, pričom ležala na chrbte na schodoch, čomu sa bránila, potom ju držal jednou rukou a druhou rukou jej siahol pod sukňu, pod ktorou mala oblečené nohavičky, ktoré je odhrnul a vníkol jej prstami do vagíny, kedy sa začala ešte viac brániť tak, že ho kopala do brucha a medzi nohy a búchala päťami do vlasatej časti hlavy, následne zišiel dole schodmi na medziposchodie, rozopol si nohavice, vytiahol si penis a masturboval, potom k maloletej N. Š. opäť prišiel na schody, jednou rukou ju škrtil a druhou ju zase hodil na schody a pokúšal sa jej dať násilím nohy od seba rukami, počas čoho mal stále vytiahnutý penis z nohavíc, čomu sa maloletá bránila tak, že ho opakovane bodala do ľavého líca a ľavej vlasatej časti hlavy jedným kľúčom zo zväzku kľúčov, ktoré mala v ruke, na čo sa postavil a z miesta činu odišiel, čím poškodenej maloletej N. Š. spôsobil ľahké zranenia, a to hematómy na pravom predlaktí, na ľavom zápästí a lakti, krvnú podliatinu pod ľavou lopatkou, hematóm na chrbtici v strednej časti nad bedrami, hematómy na pravej aj ľavej časti zadku, odreninu na ľavom ukazováku a opuch na pravej strane hlavy vo vlasatej časti.

Bol za to odsúdený podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. za použitia § 41 ods. 1 Tr. zák., na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti napadnutému rozsudku podali odvolania prokurátorka okresnej prokuratúry a obžalovaný. Obžalovaný svoje odvolanie zdôvodnil písomne prostredníctvom obhajcu. V dôvodoch uviedol, že odvolanie podal proti výroku o treste a konaní, ktoré jeho vyhláseniu predchádzalo. Má za to, že 5 ročný trest odňatia slobody je neprimerane prísny a vzhľadom k tomu, že obžalovaný je žiteľom rodiny s 3 deťmi, negatívne postihuje aj jeho rodinu. Odcitoval ustanovenie § 34 Tr.zák. a § 39 Tr.zák., pričom poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu SR sp.zn. Tpj/55/2016. Zdôraznil, že obžalovaný netrpí žiadnou sexuálnou deviáciou, pričom pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Znalec jeho inkriminované konanie nepovažuje za chorobne motivované a jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný pre spoločnosť, dokonca mu nenavrhol ani žiadne liečenie. Jeho najlepšou prevýchovou by bolo, keby mohol najviac času tráviť so svojou rodinou. Manželka a tri maloleté deti sú na neho odkázaní, rodina bude vystavená existenčnému riziku. Navrhuje preto uložiť mu trest vo výmere 56 mesiacov. Zdôraznil ustanovenia § 306, § 307 a § 309 Tr.por. Žiadal preto rozsudok zrušiť čo do výroku o treste, a uložiť mu trest v miernejšej výmere alebo vrátiť vec súdu prvého stupňa.

Prokurátorka odvolanie podala čo do výroku o treste odňatia slobody, ktorého výmeru považuje za neprimerane nízku. Obžalovaný sa v krátkom čase dopustil dvoch závažných agresívnych útokov sexuálneho charakteru. Predmetom jeho útokov boli bezbranné maloleté osoby. Ani jedna pritom obžalovaného ničím neprovokovala, a ani len neprejavila záujem o kontakt s jeho osobou. Obe poškodené majú po skutku problémy. Jedna maloletá vykazovala akútnu stresovú reakciu sprevádzanú psychosomatickými prejavmi. U ďalšej znalec zistil prítomnosť hypertrofovanej neurotizácie. Pretrváva u nej zvýšená intrapsychická tenzia. Obžalovaný sa k trestnej činnosti doznal až na hlavnom pojednávaní, čo považuje prokurátorka za účelové a motivované výlučne dosiahnutím nižšieho trestu. Trest uložený vo výmere 5 rokov, teda pod dolnou hranicou trestnej sadzby je v rozpore so zásadami na ukladanie trestov a je neprimerane nízky. S prihliadnutím na spôsob spáchania skutkov, že išlo o opakované agresívne sexuálne motivované konanie voči maloletým osobám a zohľadniac následky na psychike poškodených mu mal byť uložený trest vo výmere najmenej 7 rokov. Navrhla preto rozsudok zrušiť vo výroku o treste a uložiť mu prísnejší trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátorky sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Vo svojom vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami prokurátorky, pretože mu bol uložený primeraný trest. Zákon dovoľuje uložiť trest ešte nižší, a preto podal odvolanie. Obžalovaný dal vyhlásenie o vine, skutky úprimne oľutoval, vek maloletých bol blízko k dosiahnutiu plnoletosti, preto jeho útoky nesmerovali na maloleté osoby. Poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu SR Tpj/55/2016. Nezľahčuje svoje konanie, avšak k dokonaniu zločinu znásilnenia nedošlo, a trest mu uložený je dostatočne prísny. Tiež zdôraznil ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák. Jeho priznanie nebolo v žiadnom prípade účelové. Znalec jeho chovanie nepovažuje za chorobne motivované, a ani jeho pobyt na slobode nepovažuje za nebezpečný pre spoločnosť. Zdôraznil, že manželka a jeho tri deti sú odkázaní na jeho zárobok, pričom jeho pobytom vo väzení budú vystavení existenčnému riziku.

Vo veci sa vyjadrila aj matka poškodenej G., ktorá uviedla, že súhlasí s odvolaním prokurátorky, a nesúhlasí s odvolaním obžalovaného.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach obžalovaného a prokurátorky, navrhla prokurátorka krajskej prokuratúry rozhodnúť v súlade s písomným návrhom podriadenej prokurátorky. Odvolanie obžalovaného navrhla zamietnuť. Obžalovaný uviedol, že navrhuje odvolanie prokurátorky zamietnuť a vyhovieť svojmu odvolaniu.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktorý týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolania obžalovaného a prokurátorky nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 ods. 8 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe / § 257 ods. 1 písm. b Tr.por./.

K odvolacím námietkam prokurátorky týkajúcim sa výroku o treste, a použitom ustanovení o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Predovšetkým je potrebné uviesť, že odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa na hodnotení osoby obžalovaného, vrátane priznania mu dvoch poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák. a jednej priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr.zák.

Z obsahu znenia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr.zák. vyplýva: „...že pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom svedčia všetky také okolnosti prípadu alebo zistené pomery páchatel'a (prípadne ich kombinácia), ktoré by pre páchatel'a znamenali neprimeranú prísnosť trestu, ak by bol uložený v rámci trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom...“. Ku skutočnosti, že na hlavnom pojednávaní bolo súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine, súd môže, (resp. musí) pri rozhodovaní o treste prihliadnuť najmä jedným z troch nasledovných spôsobov, pričom ich kumulácia neprichádza do úvahy.

1)Na predmetné „vyhlásenie“ bude súd prihliadať ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr.zák., pretože obžalovaný významne napomohol súdu na hlavnom pojednávaní pri rozhodovaní o vine (dokazovanie k výroku o vine sa nevykonáva, výrok o vine nemožno napadnúť odvolaním).

2)Ďalej môže súd v zhode so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. Tpj 55/2016 zo dňa 27. júna 2017 uverejnené pod č. 44/2017 na predmetné „vyhlásenie“ prihliadnuť ako na okolnosť odôvodňujúcu mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr.zák. per analógiám tak, ako je tomu v konaní o dohode o vine a treste.

3)Napokon môže súd pri rozhodovaní o treste na predmetné „vyhlásenie“ prihliadnuť ako na jednu z viacerých okolností odôvodňujúcich mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr.zák. z dôvodu neprimeranej prísnosti použitia trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom.

Súdy nemajú ľubovôľu pri výbere jedného z vyššie uvedených postupov pri rozhodovaní o treste. Použitie jednej z vyššie uvedených troch variant je podmienené dodržaním zásad pre ukladanie trestov podľa § 34 Tr. zák. To najmä znamená, že výberom jednej z týchto variant nebude narušený tak záujem ochrany spoločnosti, ani záujem na prevýchove páchatel'a.

Odvolací súd sa s poukazom na vyššie uvedené nestotožnil s názorom prokurátorky v tom, že ukladanie trestu obžalovanému malo byť bez použitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Súd prvého stupňa správne zdôraznil doterajší bezúhonný život obžalovaného, ktorý bol riadne zamestnaný v rodinnom podniku, ale aj negatívny vplyv dlhodobého trestu odňatia slobody na rodinu obžalovaného.

Taktiež pokiaľ prokurátorka v odvolaní uvádzala, že obžalovaný sa priznal až pred súdom a to účelovo s motívom dosiahnuť nižší trest, senát odvolacieho súdu uvádza, že v ustanovení § 36 písm. n/ Tr.zák. pod pojmom „príslušné orgány (napomáhanie im) sa nemajú na mysli len orgány činné v trestnom konaní, ale aj súd - (zhodne napr. §§ 1, 10 ods. 1, 2 Tr.por.). Nemožno pritom mať pochybnosť o tom, že v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní ako „najvyššiu“ formu napomáhania súdu, je nutné chápať vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b/, alebo c/ Tr.por.

Odvolací súd preto neprisvedčil odvolacím dôvodom prokurátorky spočívajúcim v tom, že uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia by bol neprimeraný, tak ako to na jeho zrušenie vyžaduje ustanovenie § 321 ods. 1 písm./ e Tr.por. Jednak bol tento trest vymeraný v rámci upravenej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3 Tr.zák., za zohľadnenia prevažujúcich poľahčujúcich okolností, stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR Tpj55/2016, či osoby obžalovaného, ako aj celkových okolností prípadu.

Súd prvého stupňa tiež pri výmere trestu zobral do úvahy aj závery znalca z odboru zdravotníctva, že obžalovaný netrpí žiadnou sexuálnou deviáciou, teda jeho konanie nezhodnotil znalec ako chorobne motivované.

Správne bola pri ukladaní trestu zohľadnená aj skutočnosť, že obžalovaný nebol v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody, a preto ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd takýto trest odňatia slobody považoval za postačujúci na nápravu a prevýchovu obžalovaného, zároveň aj odzrkadľujúci následky na psychike poškodených.

Pokiaľ sa obžalovaný vo svojom odvolaní naopak domáhal nižšieho trestu odňatia slobody tu je potrebné uviesť, že si tento v prvom rade musí uvedomiť, že súd je povinný chrániť predovšetkým obeť násilných trestných činov pred páchatelmi, a obzvlášť pred takými, ktorí konanie opakujú. Toto sa deje separáciou páchatel'a od ostatných členov spoločnosti v rámci výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody. Práve pred súdom dané vyhlásenie o vine, či prevaha poľahčujúcich okolností umožnili súdu ukladať obžalovanému trest mimoriadne znížený pod dolnou hranicou trestnej sadzby, inak by ho reálne postihol trest prísnejší. Preto nebolo možné prisvedčiť argumentom obžalovaného o prísnosti mimoriadne zníženého trestu.

Prvostupňovým súdom mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov s poukazom na všetky uvedené skutočnosti komplexne zodpovedá osobe obžalovaného, okolnostiam skutku, ktorého sa obžalovaný dopustil, ale aj zásadám generálnej a individuálnej prevencie. Zároveň je takýto trest vymeraný v súlade so všetkými zákonnými kritériami na ukládanie trestov uvedenými v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák. aj nevyhnutný na nápravu obžalovaného.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.